

MUISTIO

Työkokouksesta: Sosiaali- ja terveystalalan järjestöt – KASTE-OHJELMA-RAY

Aika: Perjantai 3.4.2009 klo 10-15

Paikka: Osaamis- ja palvelukeskus Majakka Kuopiossa, Minna Canthinkatu 4 C, 3. kerros

Osallistujat: Mari Huttunen, Helena Kokkonen, Ville Elonheimo, Marika Myllynen, Carita Lepikonmäki, Sirpa Moilanen, Anne Pyykkönen, Satu Hyytiäinen, Anne Ilmakari-Hämäläinen, Eija Rytönen, Aino Anttila, Tuula Heiskanen, Eila-Mari Väätäinen, Mervi Kuiri, Katriina Päivinen, Heli Aikioniemi, Johanna Antikainen, Anne Pekkarinen, Terhi Turunen, Mari Saavalainen, Tarja Tikka, Elina Pajula, Pekka Mykrä

1. Kokouksen osallistujat esittäytyivät ja Elina Pajula esitteli tähän mennessä tällä saralla tapahtunutta.

2. Ajankohtaista RAY:sta. KASTE-ohjelma ja RAY (esitys liitteenä) -avustustoiminnan kehittämispäällikkö Pekka Mykrä, RAY

Keskustelu:

- Lisääntyvätkö c- rahoitukset tulevaisuudessa? Mykrä kertoi, ettei niille ole erillisiä kiintiöitä. Tällä hetkellä RAY:n avustusten painopiste on aidoissa kehittämishankkeissa. Tavoitteena ja haasteena on saada valtiovallalle tietoon kehittämishankkeiden hyödyt.
- Järjestöjen käytännön selvitykset hankkeiden hyödyistä on tosi hyvä menettelytapa, jota olisi ollut syytä hyödyntää jo aiemmin. Mykrä totesi, että tätä käytäntöä on pyritty parantamaan ja tietoja kartoittamaan yleisavustusuudistuksen myötä. Päätökset alueella tehtävästä työstä ovat viime kädessä järjestöillä.
- Keskustelussa nousi vahvasti esille alueellisen työn tärkeys ja huoli siitä, että järjestöille myönnetty rahoitus menee Etelä-Suomen hallintohenkilöstön palkkaukseen. Kysymykseen, millä tavalla työntekijöitä karsitaan aluetyötä lakkautettaessa Mykrä kertoi, että RAY ei ota kantaa aluetyöntekijöiden lukumäärään, vaan itse toimintaan ja sen hyötyihin. Aiemmin avustuksia on myönnetty esimerkiksi antamalla rahoitus yhtä lisätyöntekijää varten, mutta nykyisin järjestöt päättävät lukumäärästä itse.
- Mykrä korosti, että avustuksilla tuetaan nimenomaan hyvinvoinnin edistämistä. Keskusteltiin myös aluetyön näkyväksi tekemisestä ja siihen liittyen RAY:n aluetyön kyselystä, joka on osalla kokoukseen osallistujista ollut jo täytettävänä. Mykrä painotti, että hyvinvointi on paljon paikallinen ja alueellinen asia. Ihmisen arkeen vaikuttaminen on keskeinen asia hyvinvoinnin edistämässä. Tärkeä kysymys on, millä tavalla voidaan edistää hyvinvointia paikallistasolla.

- Esille nostettiin myös nopeasti kasvavien järjestöjen haasteet. Mykrä näkee, että nykyinen tilanne on tältä osin hankala, koska RAY:n avustuksiin käytettävä rahoitus on supistumassa ja joitakin asioita joudutaan väistämättä karsimaan. Rahoituksen supistumiseen vaikuttavat mm. tiukempi puuttuminen alaikäisten pelaamiseen ja korttimaksamisen lisääntyminen. Pohdintaa käytiin myös laman vaikutuksista rahapelien pelaamiseen.
- Järjestöjen ja kunnan välisestä suhteesta pohdittiin. Mykrän mukaan sen rajaaminen, mikä kuuluu järjestöille ja mikä kunnalle on vaikeaa nähdä. Kuntien velvollisuus on järjestää sosiaali- ja terveystalvet. Keskustelua käydään siitä, kuinka paljon kuntien tulisi olla mukana hankkeiden ideointivaiheessa. Mykrä toi esiin, että uutta toimintamallia kehitettäessä on tarpeen juurruttaa se kuntaan. Näin ollen on tärkeää, että kunta on mukana jo kehittämistyössä. Näin saadaan hänen mukaansa parhaat tulokset. Kunnilla voi olla epäluuloja järjestöjenhankkeita kohtaan ja siksi tarvitaan asennekasvatusta ja hyviä esimerkkejä jo toteutuneesta yhteistyöstä. Pohdittiin myös, että kunnat eivät ehkä tunnista sitä, miten usein järjestöiden ”koelaboratorioissa” tuotettuja ideoita toteutetaan myös kunnissa. Mykrän mukaan lama-aikaa ennen ei ollut tavatonta, että järjestö kehitti mallin ja kunta osti sen. Nykyisin laskennalliset valtion osuudet eivät kuitenkaan enää tue tätä käytäntöä.
- Kehittämishankkeista Mykrä toi esiin, ettei tarvitsisi juuttua tiettyihin käytäntöihin, kuten siihen, että projektin pitäisi kestää kolme vuotta. On myös sääli, jos hankkeet loppuvat silloin kun tulokset ovat pöydällä, eikä suunnittelussa oteta huomioon lopun juurruttamisvaihetta. Jos hakemusvaiheessa näyttää siltä, että järjestö ei tiedä, mitä on tekemässä, hakemus menee roskiin. KASTE:en tavoitteena on tuoda yhteen kehittämistoimintaa. Yliopistot ja arviointeja myyvät tahot tekevät tutkimuksia hankkeiden vaikutuksista.
- KASTE-ohjelmaan liittyen keskustelua käytiin kaupunkien aktiivisuudesta tulla mukaan hankkeisiin. Pohjois-Pohjanmaalla, jossa on paljon KASTE-hankkeita, Mykrä näki sen johtuvan siitä, että kaupungit ovat olleet aktiivisia. Hänen mukaansa kaupunkia voi innostaa järjestöyhteistyöhön kertomalla, että muualla ollaan jo paljon pidemmällä. Keskusteltiin myös tulevasta KASTE-suunnittelijan palkkauksesta ja toimenkuvasta.

2. Järjestöyhteistyö Itä- ja Keski-Suomessa

-työskentelyä porinaryhmissä

Keskustelun aiheiksi valittiin:

- Miten kerätään ja levitetään järjestöjen hyviä käytäntöjä tällä alueella?
- Miten ja mitä rakenteita löydetään hankesuunnittelun tueksi: sekä Kaste-ohjelmaan että yleisesti?
- Viestinnän kehittäminen

Keskustelun jälkeen ryhmät luettelivat ideoita hyvien käytäntöjen jakamisesta.

- RAY:lle THL:n tyyliset kuvaukset hankkeiden hyvistä käytännöistä.
- Hankefoorumit (lääninhallitus järjesti kuntapuolelle aiemmin): millaisia? teemoittain? Olemassa olevien hankkeiden kokoontumiset. Järjestäjäksi ehdotetaan Elinaa, mutta päätetään, että sosiaali- ja terveysjärjestöjen aluetyöryhmä vastaa kokoontumisista ja myös ISO lupautui olemaan mukana.
- Jokaisella hankkeella on oma loppuseminaari, voisiko olla myös yhteisiä? Nostetaan toisaalta myös esille, ettei loppuseminaareja aina ehkä edes tarvita. Esille nostettiin, että ei ole ainoastaan RAY:n hankkeita, vaan hyvien käytäntöjen siirtäminen tulisi olla laajempaa. Mykrä kertoi STKL:n projektikonkariensa tapaamisesta, jota voisi kehittää projektimarkkinoiden suuntaan, joissa voisi esitellä onnistuneita hankkeita ja hyviä tuloksia. Helsinkiin reissaaminen ei kuitenkaan kustannusten takia kiinnosta monia, joten alueellisesti voisi olla pienimuotoisempia tapaamisia.
- Alueelliset seminaaripäivät teemoitettuna.
- Ei erotella järjestöjen ja kuntien hyviä käytäntöjä kokoontumalla vain erikseen.
- Esille tulisi nostaa tapauksia, joissa hankkeen jälkeen on jäänyt jotain etenemään
- Hyvinvointisuunnitelman laaja-alainen tekeminen
- Kunnan päättäjille järjestökoulutuksia. Mykrä kysyy, miten kunnan ihmiset saadaan mukaan (voi olla vaikea tietää, ketä asia koskee). KASTE-keinona.
- Pohdintaa tarvittavista hankekoulutuksista. Mm. Kuopiossa toteutettu hankekoulutus projektityön eri vaiheista järjestöille ja kunnan ihmisille. Myös STKL:llä vaiheittain suunniteltu hankekoulutus.

Ryhmien ideoita kohtaan kaksi.

- Kuntien, järjestöjen ja yritysten kumppanuusyhteistyö hankkeissa.

- Esitys uusista yhteistyömuodoista (pilottihankkeesta) ministeri Risikolle.
- Tiedepuiston hankehautomo esikuvana? Hautomo, kasvattamo, levittämö, krematorio. Kaikki mukaan (järjestöt, kunnat, yritykset, oppilaitokset)! Hankehautomo myös nettiin. Netin kautta voisi kertoa mitä tekee ja hakea partnereita. Mykrä kertoo, että idea järjestöjen hiekkalaatikosta on tyrmätty aiemmin järjestöjen edustajien taholta, mutta epäilee, että RAY voisi jatkossa haluta tukea laajempia hankekokonaisuuksia, joita toteuttaisivat monet kumppanit yhteistyössä.
- a) hankehautomo ja nettiin myös b) hankefoorumit teemoittain 1-2 kertaa vuodessa, KASTE-suunnittelijalle tehdään ehdotus hankefoorumien järjestämisestä
- Laaja-alaisempia hankkeita, esiselvityksiä
- suunnittelulle lisää kalenteriaikaa
- hankesuunnitelmien vertaisarviointi
- lopputulosten arviointimittarit selväksi jo hakuvaiheessa, mittaaminen voi olla vaikeaa
- oppilaitosten hyödyntäminen: yliopisto, ammattikorkea ja muut oppilaitokset mukaan yhteistyöhön

Viestintä

- yhteiset sivustot
- yhteiset lehdet
- hyvät lehdistötiedotteet
- viestintää tärkeä tehdä yhdessä
- Esimerkkeinä alueella Jellin www.jelli.fi järjestörekisteri P-Karjalassa ja Keski-Suomessa yhteisötori.fi

Pajula veti yhteen käsitellyt asiat ja kertoi tulevista tapahtumista. **Seuraava työkokous sovittiin syksyksi to 24.9.2009 10-15.**

Muistion kirjasi Marika Myllynen
harjoittelija, STKL